

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Právo kapitálového trhu

Zápatí prezentace

Na finančním trhu/kapitálovém trhu vystupují dvě hlavní skupiny účastníků:

- subjekty, které pocítují relativní přebytek peněžních prostředků a jsou ochotny poskytnout tyto peněžní prostředky dočasně jiným, a
- subjekty, které pocítují relativní nedostatek peněžních prostředků, potřebují si peněžní prostředky dočasně obstarat a jsou ochotny za to zaplatit odpovídající cenu.

- Na *finančních trzích* se obchodují finanční instrumenty - cenné papíry, úvěry, peněžní prostředky v cizí měně, finanční deriváty apod.
- Na *komoditních trzích* se obchodují drahé kovy, průmyslové suroviny, zemědělské suroviny a produkty (tj. reálné investiční instrumenty)
- - někdy se zvlášt' vyčleňuje obchodování s nemovitostmi - *realitní trh*.

Finanční trh - dělení

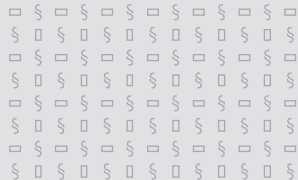
■ dělení na trh peněžní a trh kapitálový

- faktory ovlivňujícími toto dělení jsou jednak charakter obchodovaného finančního instrumentu a jednak časový horizont investice

Peněžní vs. kapitálový trh

- Na **peněžním trhu** jsou obchodovány finanční instrumenty s dobou splatnosti kratší než jeden rok, obvykle spíše v řádu dnů či měsíců - krátkodobé cenné papíry, směnky, šeky, krátkodobé vklady apod. umožňující osobám obchodujícím na peněžním trhu přístup k potřebným zdrojům, zajišťují likviditu
- **Kapitálový trh** je trhem s dlouhodobými finančními instrumenty, jejichž splatnost přesahuje jeden rok - hypoteční úvěry a jiné dlouhodobé úvěry, akcie a jiné majetkové cenné papíry, dluhopisy apod. určené pro dlouhodobé financování investic

Další členění

- s ohledem na charakter obchodovaných finančních instrumentů - trh dlužnických cenných papírů, trh majetkových cenných papírů, trh úvěrový, trh pojistný a trh devizový
- s ohledem na účastníky obchodů - **trhy burzovní a mimoburzovní**, bankovní, mezibankovní a mimobankovní, lokální, národní a mezinárodní
- Kynclova odvětvová klasifikace finančního trhu - trh peněžní (vč. platebního styku, elektronických peněz a platebních systémů), trh devizový, trh bankovní, trh družstevního bankovníctví, trh pojišťovnický a penzijního připojištění, kapitálový trh a trh drahých kovů
- Polouček - trhy **primární a sekundární**, trhy dluhopisů, akciové, komoditní a devizové, trhy promptní a termínové a trhy národní a mezinárodní, přičemž v rámci mezinárodních trhů rozlišuje mezi zahraničními trhy a Eurotrhy

Další členění

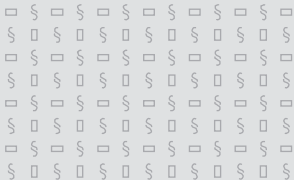
- s ohledem na přítomnost osoby organizující trh a na pravidla stanovená právními předpisy či interními normami organizátora - trhy **organizované** a **neorganizované** (OTC - over-the-counter)
- členění trhů na **primární** a **sekundární**
- s příchodem finančních derivátů - trhy **promptní** a **termínované**

Regulovaný trh

trh s investičními nástroji organizovaný organizátorem regulovaného trhu v souladu s povolením České národní banky, na kterém se obchoduje pravidelně a který má stanovena pravidla pro přijímání investičních nástrojů k obchodování na regulovaném trhu, pravidla obchodování na regulovaném trhu a pravidla přístupu na regulovaný trh, která jsou v souladu s tímto zákonem

- transparentnost regulovaného trhu (§ 67 ZPKT)
- oficiální trh jako součást regulovaného trhu (§ 64 až § 66 ZPKT) - specifické podmínky pro přijetí na tuto součást trhu

primární a sekundární

- *Primární trhy* jsou určeny pro obchodování s novými emisemi cenných papírů, jejichž hlavní funkcí je umožnit získání finančního kapitálu pro nové investice.
- Na *sekundárních trzích* se naopak prodávají již dříve vydané cenné papíry. Jejich hlavní funkcí je zajišťovat likviditu pro investory.
- Ten, kdo nabývá akcie či dluhopisy přímo od emitenta na základě úpisu těchto cenných papírů, stává se spolu s emitentem účastníkem primárního trhu.
- Následné prodeje akcií či dluhopisů se odehrávají na sekundárním trhu.

Právo kapitálového trhu

- soubor právních norem regulujících právní vztahy vznikající, realizující se a zanikající v oblasti kapitálového trhu
- vztahy v rámci poskytování investičních služeb, v souvislosti s veřejnou nabídkou cenných papírů a sekundárního obchodování a ve spojitosti s ochranou kapitálového trhu
- dva podsystémy práva kapitálového trhu
 - soukromé právo kapitálového trhu se častěji označuje jako právo cenných papírů a systematicky ho řadíme do práva obchodního; právní vztahy se vyznačují rovností subjektů a smluvní volností
 - ve veřejném právu kapitálového trhu se s rovností subjektů nesetkáváme a celé pododvětví je ovládáno veřejnoprávní metodou nazývanou administrativněprávní; tzn. vertikální postavení subjektů v rámci právního vztahu, kde stát vykonává vrchnostenskou moc a ostatní subjekty mu jsou podřízeny

Videa

■ Capital Market - stock Exchange

<https://www.youtube.com/watch?v=F3QpgXBtDeo&t=44>
S

■ Deriváty

<https://www.youtube.com/watch?v=FLGRPYAtReo>

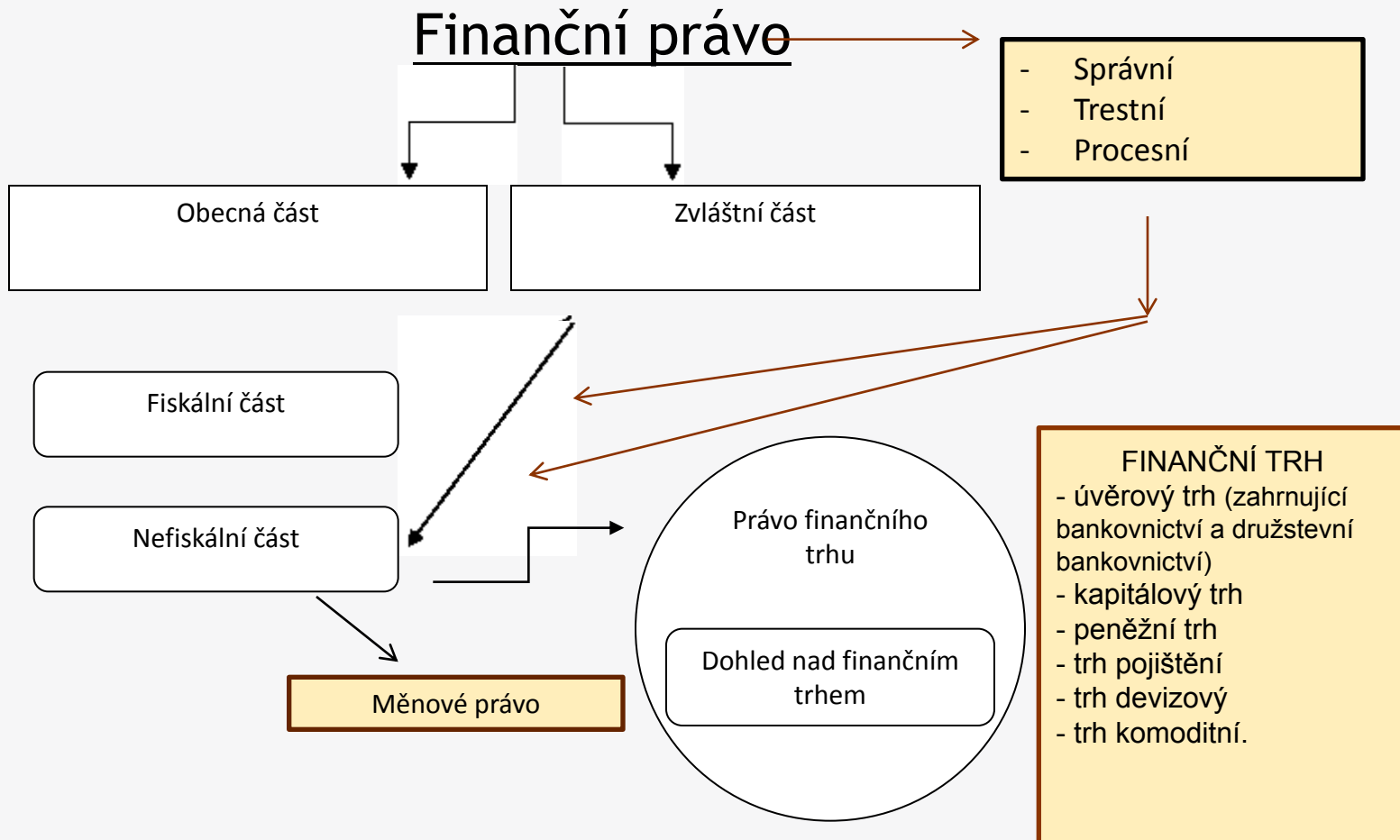

Systematické řazení

- **Systematicky** je možné veřejné právo kapitálového trhu **zařadit do nefiskální části finančního práva**
- je otázkou, zda právo finančních trhů nevyčlenit jako podsystém nefiskální části finančního práva s tím, že by zahrnovalo právě veřejnoprávní regulaci bankovníctví, pojišťovnictví a kapitálového trhu, tedy oblasti, do kterých stát ingeruje nejen v zájmu zajištění ekonomické stability, ale rovněž z důvodu ochrany jednotlivce jako spotřebitele.
- propracovanější teorie finančního práva v Polsku řadí právo finančních trhů včetně práva kapitálového trhu do oblasti veřejného hospodářského práva

Schematické zařazení

Cíle regulace práva kapitálového trhu

- identifikace rizik, které by měly být podrobeny právní regulaci; riziky je především:
 - riziko nezískání / zamlčení pravdivé informace v rozsahu nezbytném pro provedení přesného investičního rozhodnutí; toto riziko se do jisté míry odbourává vymezením informačních povinností, které musí být zveřejňovány především emitenty cenných papírů,
 - riziko ztráty svěřeného kapitálu; způsobem snížení tohoto rizika je především státní dohled, garance kontroly, rozhodovací oprávnění investorů a pravidla přístupu na kapitálový trh,
 - riziko neprofesionální správy svěřeného kapitálu; obdobně jako v předchozím případě se riziko minimalizuje rozsahem povolených investičních služeb, kontrolou, pravidly insider trading apod.
- hlavním cílem právní regulace kapitálového trhu je vedle ochrany finančních trhů především ochrana tzv. drobných, neprofesionálních investorů. To neznamená, že by ochrany nepožívali i ostatní - profesionální investoři, nicméně stupeň jejich ochrany je nepoměrně slabší

Zásady práva kapitálového trhu

- zásada svobody pohybu kapitálu od strany, která má přebytek finančních prostředků, k osobám, které naopak potřebují akumulovat a využít finanční zdroje
- zásada svobody vstoupení a odejití investora do a z investice a s tím související zásada minimalizace výdajů s tím spojených
- zásada dematerializace cenných papírů a dematerializace nakládání s cennými papíry - cenné papíry již obvykle nejsou vydávány v podobě tištěného dokumentu, ale pouhou formou zápisu v příslušné evidenci. Stejně tak transakce s cennými papíry nejsou prováděny předáním dokumentu, ale opět stačí zápis v evidenci. Práva z cenného papíru je možné vykonávat okamžikem provedení zápisu a výhody dematerializace spočívají následně ve snížení nákladů (na tisk, úschovu, transakce), zvýšení bezpečnosti, lehkosti převodu cenného papíru a kontroly. V České republice je v poslední době zdůrazňována další výhoda, kterou je znalost skutečného majitele cenného papíru, potažmo vlastníka společnosti. To může mít význam především v průhlednosti zadávání veřejných zakázek
- zásada povinného obchodování na regulovaném trhu (zásady koncentrace trhu) - veškeré transakce s cennými papíry musí až na výjimky proběhnout na regulovaném trhu s cennými papíry
- zásada povinného obchodování přes obchodníka s cennými papíry - v plném rozsahu platí zejména při obchodování na primárním trhu
- zásada správního dozoru nad regulovaným kapitálovým trhem

Právní předpisy regulující oblast kap. trhu

■ směrnice

- MiFID II - Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2014/65/EU (externí odkaz) o trzích finančních nástrojů a o změně směrnic
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 596/2014 ze dne 16. dubna 2014 o zneužívání trhu (nařízení o zneužívání trhu)
- 97/9/ES o systémech pro odškodnění investorů,
- 98/26/ES o neodvolatelnosti zúčtování v platebních systémech a v systémech vypořádání obchodů s cennými papíry,
- 2001/34/ES o přijetí cenných papírů ke kótování na burze cenných papírů a o informacích, které k nim mají být zveřejněny,
- 2003/6/ES o obchodování zasvěcených osob a tržní manipulaci (zneužívání trhu) a její prováděcí směrnice 2004/72/ES,
- 2003/71/ES o prospektu,
- 2004/109/ES o harmonizaci požadavků na průhlednost týkajících se informací o emitentech, jejichž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu a její prováděcí směrnice 2007/14/ES,
- 2007/44/ES, kterou se mění směrnice Rady 92/49/EHS a směrnice 2002/83/ES, 2004/39/ES, 2005/68/ES a 2006/48/ES, pokud jde o procesní pravidla a hodnotící kritéria pro obezřetnostní posuzování nabývání a zvyšování účastí ve finančním sektoru)
- 2013/36/EU o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi a investičními podniky

- **nařízení Komise č.**
 - 1126/2008, kterým se přijímají některé mezinárodní účetní standardy ,
 - 2273/2003, kterým se provádí směrnice 2003/6/ES, pokud jde o výjimky pro programy zpětného odkupu a stabilizace finančních nástrojů
 - 1287/2006, kterým se provádí směrnice 2004/39/ES, pokud jde o evidenční povinnosti investičních podniků, hlášení obchodů, transparentnost trhu, přijímání finančních nástrojů k obchodování a o vymezení pojmů pro účely zmíněné směrnice
 - Směrnice 2010/78/EU, kterou se mění některé směrnice s ohledem na pravomoci Evropských orgánů dohledu (Evropského orgánu pro bankovníctví, Evropského orgánu pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění a Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy)
 - 236/2012 o prodeji na krátko a některých aspektech swapů úvěrového selhání.
 - 648/2012 o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů
 - 575/2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky
 - MiFIR - Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 600/2014 (externí odkaz) o trzích finančních nástrojů a o změně nařízení (EU) č. 648/2012
- **nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1060/2009 o ratingových agenturách**

- **zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu** - komplexně upravuje veřejnoprávní regulaci poskytovatelů služeb na kapitálovém trhu a i samotnou regulaci těchto služeb; do jisté míry nahradil veřejnoprávní regulaci původně obsaženou v zákoně o cenných papírech; ZPKT upravuje především poskytování služeb v oblasti kapitálového trhu, ochranu kapitálového trhu a investorů a veřejnou nabídku cenných papírů
- **zákon č. 15/1998 Sb., o dohledu v oblasti kapitálového trhu** - stanovuje působnost a pravomoc ČNB, která je správním úřadem pro oblast kapitálového trhu
- **zákon č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech**
- **zákon č. 377/2005 Sb., o finančních konglomerátech** - doplňkový dohled
- **zákon č. 21/1992 Sb., o bankách**, ve znění pozdějších předpisů
- **zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance**, ve znění pozdějších předpisů

Východiska evropských předpisů pro finanční trh

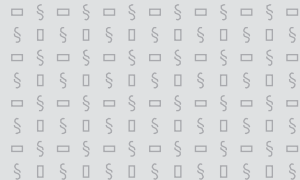
- Čl. 49, 56, 58 a 63 Smlouvy o fungování EU
- Právo Evropské unie vs. právo evropských společenství
- Směrnice a nařízení podle čl. 294 SFEU (proces spolurozhodování)
 - Směrnice = nutná transpozice
 - Nařízení = přímá účinnost
- Financial Services Action Plan (1999)
- Financial services Policy (2005-10)
- Regulace finančního trhu pro udržitelný rozvoj (2010)

Lamfalussyho proces

Lamfalussyho zpráva (2001)

- „výbor moudrých mužů“ (2000-2001)
- zhodnocení překážek reálné integrace evropského trhu
- návrh opatření ke zlepšení stavu
- mj. doporučení konceptu „better regulation“
- využívání legislativních a nelegislativních opatření
- hodnocení dopadů
- veřejné konzultace

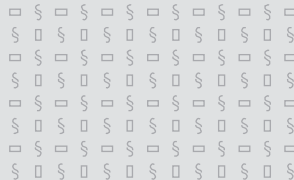
Lamfalussyho proces (2)

- Lamfalussyho proces pro tvorbu legislativy
 - snaha o maximální transparentnost = veřejné konzultace
 - zapojení účastníků finančního trhu a spotřebitelů
 - 4 úrovně procesu
 - vytvoření výborů evropských regulátorů
 - výbory „3. úrovně“
 - platforma pro jejich vzájemnou spolupráci
 - Expertní poradní orgány Evropské komise
 - EBA - Evropský orgán pro bankovníctví
 - EIOPA - Evropský orgán pro pojišťovnictví a penzijní instituce
 - ESMA - Evropský orgán pro cenné papíry a trhy

Lamfalussyho proces (3)

	na úrovni EU	v rámci ČR
1. úroveň	Rámcová směrnice/nařízení – stanoví principy	Zákony (vyhlášky)/Nařízení
2. úroveň	Prováděcí opatření – upřesňují principiální pravidla - Nařízení, směrnice Regulační technické normy - nařízení EK dle čl. 290 SFEU <i>Návrh EK => možnost EP a Rady vznést námitky a požádat o předložení upraveného návrhu</i> Prováděcí technické normy – dle čl. 291 SFEU) <i>Návrh ESMA => dohádovací řízení s EK => nařízení EK</i>	Přímo závazná nařízení EK Zákony Vyhlašky
3. úroveň	Pokyny a doporučení "standardy" - podle nařízení o ESMA, EBA, EIOPA - výměna informací a zkušeností - spolupráce orgánů dohledu - koordinace činnosti národních orgánů dohledu	Pokyny a doporučení ESMA , EBA EIOPA – comply or explain /možnost diskrece ČNB/ Vyhlašky Výkladová stanoviska ČNB Harmonizovaná rozhodovací praxe
4. úroveň	Vynucování implementace a dodržování EU pravidel (peer review, expertní hodnocení ...)	Aktivity Evropské komise ověřující a vynucující harmonizovanou implementaci

Evropské předpisy pro finanční a kapitálový trh

The screenshot shows a web browser window displaying the European Commission's website. The page is titled "THE EU SINGLE MARKET" and "Financial Services and Capital Markets". The main content area features a navigation menu on the left, a central text block, and four columns of links categorized under "Cross-sector issues", "Financial institutions", "Financial markets", and "Consumer issues".

Navigation Menu (Left):

- Home
- Single Market Policies
 - Living and working in the Single Market
 - A Single Market for Goods
 - A Single Market for Services
 - Financial services and capital markets
 - General policy
 - Banking
 - Securities
 - Investment Funds
 - Insurance and occupational pensions
 - Retail financial services
 - Payment services
 - Infrastructure
 - Financial conglomerates
 - Financial crime
 - Economic analysis

Main Content:

Financial Services and Capital Markets

Completing the single market in financial services is a crucial part of the European Commission's overriding objective of stimulating economic recovery in Europe.

Cross-sector issues

- Progress of financial reforms
- General policy for financial services, including:
 - Supervision
 - Banking Union
 - Shadow banking
- Free movement of capital
- Financial crime

Financial institutions

- Banking, incl.:
 - Regulatory capital
 - Crisis management and bank resolution
- Insurance and occupational pensions
- Financial conglomerates
- Corporate governance and Remuneration policies

Financial markets

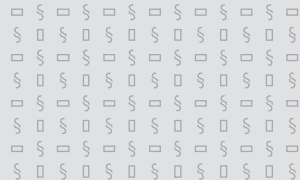
- Securities, incl.:
 - Rating agencies
 - MiFID
 - Short selling
- Investment funds

Consumer issues

- Retail financial services
- Financial inclusion
- Payment services (+SEPA)
- Deposit guarantee schemes
- Investor compensation schemes

Additional Elements:

- Share buttons (Facebook, Twitter, YouTube, RSS)
- Search on this site
- See also:
 - Accounting
 - Auditing

Soft law a další pravidla pro kapitálový trh

- „soft law“
 - Regulatorní technické standardy
 - Doporučení ESMA/EBA/EIOPA/ČNB
 - Standardy a doporučení IOSCO a dalších institucí
 - "Uznávané standardy"

- Etické kodexy (profesní sdružení)
- Vzorové smluvní podmínky
- Trend promítání „soft law,, do „hard law“

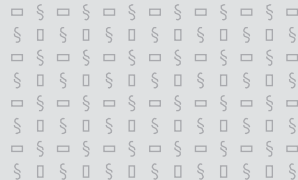
Pravidla vydávaná organizátory regulovaného trhu

- specifické postavení (ZPKT)
 - pravidla pro přijímání finančních nástrojů na trh
 - pravidla obchodování
 - pravidla členství a přístupu na trh
 - určitá míra samoregulace - kontrola a vynucování pravidel regulovaných trhů (burz)

Pravidla vydávaná profesními organizacemi

- Pravidla členství
- Standardy odbornosti
- Informační povinnosti
- Kodexy chování a etické standardy
 - ČBA
 - AKAT
 - AFIZ
 - USF...

Standardy vydávané mezinárodními sdruženími profesních organizací

- EFAMA, ICMA, FECIF, evropská asociace centrálních depozitářů, ISDA...
 - Code of conduct for clearing and settlement 2007
 - ISDA Master Agreement
 - EBF Master Agreement
 - Vzorová dokumentace ICMA...

Standardy mezinárodních organizací

- Mezinárodní instituce v oblasti kapitálového trhu
 - Standardy IOSCO pro výkon dohledu, samoregulaci atp.
 - Standardy OECD (Corporate governance)
- International Accounting Standards Board
 - IAS
 - IFRS
 - (pro kotované společnosti)
- Mezinárodní institut vnitřního auditu

Aktuální změny v předpisech pro kapitálový trh v EU

- MiFID 2 a MiFIR
- Novela TranspD
- MAR a MACSD
- Nařízení o finančních benchmarcích
- Nařízení o fondech peněžního trhu

Aktuální změny v předpisech pro kapitálový trh v EU (2)

■ Kapitálová unie

- Nařízení o standardní sekuritizaci
- Nařízení o fondech dlouhodobých investic
- Novela směrnice o pro prospektu
- Regulace Crowdfunding

Základní oblast ochrany kapitálových trhů

- MAR - problematika vnitřní informace
 - Základní povinnosti podle nařízení MAR
- zajistit důvěrnost vnitřních informací (emitent, OCP)
- nezpřístupňovat a nesdělovat vnitřní informace třetím osobám (jimky)
- m způsobem uveřejňovat vnitřní informace (emitent)
- o vést a aktualizovat seznam ch osob
- o dodržovat zákaz obchodování ch osob (jimky - legitimního jednání)
- o dodržovat podmínky při sondování trhu (poskytující/ přijímající osoba)
- o ohlašovat manažerské transakce (emitent)
- o prevence, monitoring a oznamování zneužívání trhu (OCP)

Vnitřní informace

- Co se považuje za vnitřní informaci podle nařízení MAR
- Informace přesné povahy
 - Soudní dvůr Evropské unie (SDEU): případ Lafonta (C-628/13)
 - podmínka přesné informace nevyžaduje, aby z ní bylo zřejmé, v jakém směru bude mít dopad na kurs nebo cenu příslušného finančního nástroje
 - vyloučeny tak jsou pouze vágní nebo obecné informace, které neumožňují vyvodit žádné
 - závěr, pokud jde o jejich možný dopad na ceny a hodnoty finančních nástrojů
 - o přesnost informace je nutné posoudit z optiky rozumného investora (reasonable investor)
 - Případ Geltl (C-11/19): okolnost či událost u níž existuje reálná možnost, že k ní dojde
- Informace není veřejná
 - podle úředního sdělení ČNB je veřejná informace ta co byla zveřejněna širokému publiku investorů neurčitého počtu (nestačí pokud se o ní dozvěděla část investorů pokud byli jako akcionáři na valné hromadě), není podstatné zda byla zveřejněna emitentem, jinak se jedná o neveřejnou informaci

Vnitřní informace

- Dopad informace na cenu finančních nástrojů
 - informace může být považována za vnitřní informaci pokud má kurzotvorný potenciál
 - potenciálně významný dopad na ceny finančních nástrojů nebo ceny souvisejících finančních nástrojů
- Test rozumného investora (čl. 7/4MAR)
 - zda rozumný investor vezme informaci v úvahu při investičním rozhodování
 - u obvyklých investorů se nepředpokládají hluboké znalosti finančních trhů, jedná se o průměrného investora jak z profesionálních, tak neprofesionálních investorů
- Vnitřní informace se může emitentem sdělovat přímo nebo nepřímo
 - přímo se emitentem sděluje např. informace ohledně: hospodářského výsledku, změnách ve struktuře ovládání a ovládacích smluv, změn v řídicích a kontrolních orgánech, právní spory, restrukturalizace, programy zpětného odkupu, insolvence hlavních dlužníků emitenta
 - nepřímo se emitentem sděluje např. publikace ročních zpráv, výsledků sledků, hodnocení ratingových agentur, rozhodnutí ohledně dividend, zdanění, podpory průmyslu, rozhodnutí orgánů dohledu nad hospodářskou soutěží sděluje se emitentem

Vnitřní informace - příklady porušení

- Případ Wolfson Microelectronics plc (2008)
 - 10.3. klíčový odběratel oznámí, že nebude nadále odebírat určité výrobky (8% obratu)
 - 12.3. externí poradce sděluje, že tuto vnitřní informaci netřeba zveřejňovat
 - 20.3. správní rada rozhoduje, že je třeba vnitřní informaci zveřejnit
 - 27.3. zveřejnění vnitřní informace
 - zpoždění uveřejnění 16 dní, pokuta 120 000 liber

- Případ McQuoid (2007)
 - P. Christopher McQuoid se dopustil zneužití vnitřních informací prostřednictvím svého nevlastního otce p. Jamese Williama Melbourn
 - Pan McQuoid, jenž pracoval jako právník ve společnosti TTP Communication, sdělil svému nevlastnímu otci, že se plánuje převzetí společnosti společností Motorola
 - Na základě tohoto sdělení uskutečnil p. Melbourn obchody, při nichž dosáhl zisku cca. 50000 liber, o něž se se svým nevlastním synem rozdělil na polovinu.
 - Oba byli shledáni vinnými a v první instanci odsouzeni k osmi měsícům vězení, otec vzhledem k věku dostal podmínku na 12 měsíců

Vnitřní informace - příklady porušení

- Případ McKegg (2007) :
 - pan McKegg byl malý investor investující do akcií společnosti Amerisur Resources Plc („Amerisur“)
 - akcie Amerisur byly obchodovány na regulovaném trhu
 - 23.5. Brokerská společnost umisťující novou emisi (24.5.) akcií Amerisuru kontaktovala p. McKegga, zdali chce upsat akcie, přičemž mu sdělila emisní kurz nové emise a poučila ho o povinnostech se získáním této vnitřní informace
 - pan McKegg obratem prodal své akcie Amerisur a zároveň upsal odpovídající množství nových akcií
 - tím realizoval zisk cca. 14 500 liber
 - pan McKegg získal ohledně emitenta finančního nástroje z titulu podílu na základním kapitálu vnitřní informaci, již zneužil nabytím/zcizením finančního nástroje
 - panu McKeggovi byla uložena pokuta ve výši realizovaného zisku

- ▪ Další případy insider tradingu
 - Jan Stiess (1999) - nepřipustné sdělení vnitřní informace šéfem FNM o plánovaném oddlužení Českospořitelny
 - Arif Mohammed (2002) - zneužití vnitřní informace auditorem
 - Marta Steward (2001) - zneužití informace o plánovaném prodeji akcii ze strany manažerů
 - Marc Cuban (2004) - podezření na zneužití informací v rámci market sounding

Uveřejňování vnitřních informací

- Povinnost bez zbytečného odkladu informovat veřejnost o vnitřních informacích
- Emitent je povinen zajistit zveřejnění vnitřních informací způsobem, který umožní rychlý přístup k informacím (internet), povinnost po dobu 5 let uchovávat vnitřní informace na stránkách
- Technické prostředky pro zveřejnění vnitřních informací stanoveny v prováděcím nařízení EK 2016/1055
- stanoveny požadavky na chronologické, bezplatné a přehledné uveřejňování vnitřních informací na stránkách

Další skutečnosti

- Odložení uveřejnění vnitřních informací (okamžité zveřejnění pravděpodobně ohrozí zájmy emitenta)
- Seznamy _____ ch osob (Emitenti jsou povinni sestavit seznam osob, kteří mají přístup k vnitřním informacím)
- Obchody osob s řídicí pravomocí emitenta
 - Osoby s řídicí pravomocí mají povinnost do 3 obchodních dní od uskutečnění obchodu
 - oznámit emitentovi, že uskutečnili obchod na jejich vlastní účet k akciím, _____ m nástrojům, derivátům či _____ m finančním nástrojům a toto oznámení učinit i regulatornímu orgánu
- Emitent má povinnost informace uveřejnit do 3 pracovních dní
- Prahová hodnota pro hlášení obchodů stanovena na 5 000 EUR za rok
- Zákaz obchodovat na svůj vlastní účet či na účet třetí strany v souvislosti s akciemi či _____ mi nástroji emitenta v období 30 dnů před uveřejněním průběžné finanční zprávy (účetní závěrka) - tzv. uzavřené období

Manipulace s trhem

Za manipulaci s trhem MAR považuje:

- uzavírání obchodů a související jednání, které dává nebo je způsobilé dávat nesprávné nebo zavádějící signály, pokud jde o nabídku, poptávku nebo cenu finančního nástroje
- uzavření obchodu, zadání pokyny k obchodování nebo jiná činnost, která ovlivňuje nebo pravděpodobně ovlivní cenu jednoho nebo několik finančních nástrojů
- šíření ch informací prostřednictvím ch sdělovacích prostředků
- předání ch anebo zavádějících informací nebo ch nebo zavádějících vstupních údajů ve vztahu k referenční hodnotě
- platí jimky v případě využívání tzv. ch tržních postupů (ESMA/ČNB má stanovit, co se považuje za uznávané tržní postupy)

Manipulace - příklady porušení

- Případ společnosti Swift trade (2011)
 - společnost Swift trade se zabývala obchody s derivativy na americké burze
 - společnost Swift trade se dopustila tzv. layering praktiky (prováděla tisíce obchodů na americké burze z různých částí světa, aby ovlivnila ceny amerických investičních nástrojů)
 - společnost Swift trade dostala pokutu 8 000 000 liber od FCA
- Kauza společnosti Citigroup (2012)
 - ovlivňování referenční sazby ISDAfix a referenčních sazeb v Londýně a Tokiu mezi lety 2007 až 2012
 - obchodníci v Citigroup nakupovali a prodávali US dluhopisy za účelem ovlivnění referenční hodnoty ISDAfix
 - společnost CITIgroup byla uložena U.S. Commodity Futures Trading Commission pokuta 425 000 000 \$

Manipulace - Příklady porušení

- Deutsche Bank - settlement s m Ministerstvem spravedlnosti o uhrazení částky 5,4 miliardy dolarů za manipulativní jednání a ovlivňování referenčních sazeb
- Kauza Unipetrol (1998)
- Kauza novinářů Reuters (2006)
- Kauza novináře Miroslava Motejlka
 - ČNB udělila novináři pokutu 1 mil. Kč za manipulaci s mi na jeho facebookovém profilu
 - prohlášení Motejlka ohledně budoucího voje akcií společnosti O2 měla mít potenciál ovlivnit jejich cenu a zkreslit představu účastníků kapitálového trhu o jejich hodnotě
- Jordan Belford - Stratton Oakmont (1995)

Nařízení o benchmarkích

- Nařízení se ká nejen ch indexů, ale širšího okruhu referenčních hodnot
 - Poskytovatel referenčních sazeb (administrátor) - nutnost schválení administrátora orgánem dohledu, povinná registrace administrátora - registr povede ESMA
 - Přísné požadavky na vstupní data, na jejichž základě se sestavují referenční sazby + požadavky na dodavatele vstupních dat
 - Finanční instituce budou povinny používat pouze referenční sazby administrátorů, kteří jsou registrováni v EU (čl. 29)

DOHLED ČNB NAD SUBJEKTY KAPITÁLOVÉHO TRHU

Investiční fond

- **Zákon č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech** - úč. 19.8.2013
- ZISIF neobsahuje na rozdíl od předchozí právní úpravy definici investičního fondu, ale **definuje až jednotlivé typy investičních fondů**
(dříve dle § 64 odst. 1 zákona o kolektivním investování → právnická osoba v právní formě akciové společnosti, jejímž předmětem podnikání je kolektivní investování a která má povolení ČNB k činnosti investičního fondu)
- **Dělení:**
 - Z hlediska sídla: investiční fondy x zahraniční investiční fondy
 - Z hlediska právní formy: investiční fondy s právní osobností x **investiční fondy bez právní osobnosti**
 - Z hlediska okruhu investorů: fondy kolektivního investování x fondy kvalifikovaných investorů
- **Rozšíření přípustných právních forem**
- **Obhospodařovatel, administrátor**

Povolení k činnosti investičního fondu

- § 480 ZISIF - povolení k činnosti samosprávného investičního fondu - uděluje ČNB
- § 554 odst. 2 ZISIF - ten, komu bylo **odňato povolení k činnosti samosprávného investičního fondu**, a kdo je akciovou společností s proměnným kapitálem nebo komanditní společností na investiční listy nebo fondem kolektivního investování **se zrušuje s likvidací** a jeho likvidátora jmenuje ČNB

Investiční fondy

Dělení z hlediska právní osobnosti	bez právní osobnosti		podílový fond	otevřený
				uzavřený
			svěřenský fond	
	s právní osobností		samosprávný investiční fond	právnícká osoba
investiční fond s právní osobností, který má individuální statutární orgán, jímž je právnícká osoba oprávněná obhospodařovat tento investiční fond			právnícká osoba	

Dělení z hlediska okruhu investorů

fondy kolektivního investování	standardní	právnícká osoba - akciová společnost	
		podílový fond	otevřený
			uzavřený
		podílový fond nebo akciová společnost s proměnlivým základním kapitálem	
		speciální	právnícká osoba - akciová společnost
	podílový fond		otevřený
			uzavřený
	podílový fond nebo akciová společnost s proměnlivým základním kapitálem		
	fondy kvalifikovaných investorů		právnícká osoba
		podílový fond	otevřený
uzavřený			
svěřenský fond			
kvalifikovaný fond rizikového kapitálu (EuVECA)			
kvalifikovaný fond sociálního podnikání (EuSEF)			

Zrušení a likvidace investičního fondu s právní osobností

- § 361 ZISIF obdobné použití ustanovení upravujících zrušení investiční společnosti
- **Zrušení:**
 - **rozhodnutím soudu** - likvidátora jmenuje na návrh ČNB soud
 - **rozhodnutím příslušného orgánu investičního fondu s právní osobností**
 - **uplynutím doby**, na kterou byl založen
 - příslušný orgán investičního fondu s právní osobností rozhodne o podání žádosti o jmenování likvidátora ČNB bez zbytečného odkladu po rozhodnutí o zrušení s likvidací či nejpozději 2 měsíce před uplynutím doby, na kterou byl investiční fond s právní osobností založen

Likvidátor investičního fondu s právní osobností

■ Jmenování

- osoba způsobilá být členem statutárního orgánu (§ 189 NOZ) → plně svéprávná (§ 152 odst. 2 NOZ)
- dle § 350 ZISIF jmenuje ČNB, která není vázána osobou navrhouvanou investičním fondem s právní osobností v podané žádosti

■ Odměna

- **vyhláška ČNB č. 474/2013 Sb., o odměně likvidátora, nuceného správce a insolvenčního správce některých poskytovatelů služeb na kapitálovém trhu a o náhradě jejich hotových výdajů**

■ Hrazení nákladů likvidace a odměny

- primárně z majetku investičního fondu s právní osobností, pokud nepostačuje, vyplatí je **stát**
- vyhláška č. 474/2013 Sb.

- **Povinnost likvidátora jednat s odbornou péčí (x porušení je správní delikt/přestupek** → sankce: pokuta do 10 mil. Kč - podnikající FO, do 5 mil. Kč - FO)

Podílový fond

- Nově typ investičního fondu
- § 102 a násl. ZISIF
- **Nemá právní osobnost, ale je tvořen jměním**
 - Otevřený
 - Uzavřený
- Vlastnické právo k majetku v podílovém fondu náleží společně všem **podílníkům**, a to v poměru podle hodnoty jimi vlastněných **podílových listů**
- Vlastnická práva k majetku v podílovém fondu vykonává vlastním jménem na účet podílového fondu jeho **obhospodařovatel**
- § 531 ZISIF - ČNB uděluje **povolení pro účely označení podílového fondu**
- **zaniká** dnem výmazu ze seznamu podílových fondů vedeného ČNB
- § 114 ZISIF - **pravidlo odděleného účetnictví** pro jednotlivé podílové fondy

Zrušení a likvidace podílového fondu

- § 376 ZISIF
- **obhospodařovatel** podílového fondu **zpeněží majetek** v podílovém fondu a splní jeho dluhy **ve lhůtě 6 měsíců** ode dne zrušení podílového fondu
- **administrátor** podílového fondu pak **vyplatí podílníkům jejich podíly** na likvidačním zůstatku **do 3 měsíců** ode dne zpeněžení majetku v podílovém fondu
- za předpokladu, že jsou naplněny podmínky pro náhradní splnění podle občanského práva, složí se v souladu s § 377 ZISIF podíl na likvidačním zůstatku do **soudní úschovy**
 - v případě, že soudní poplatek za návrh na zahájení řízení o úschově převyšuje částku, která má být do soudní úschovy složena, podíl na likvidačním zůstatku se do soudní úschovy nesloží a případně přímo státu

Investiční společnost

- **právnícká osoba** ve formě akciové společnosti se sídlem v ČR
- na základě **povolení uděleného ČNB** oprávněna
 - **obhospodařovat** investiční fond nebo zahraniční investiční fond
 - popřípadě **provádět administraci** investičního fondu nebo zahraničního investičního fondu
 - nebo vykonávat **další činnosti** - portfolio management, úschova a správa investičních nástrojů, investiční poradenství

Zrušení a likvidace investiční společnosti

■ § 345 a násl. ZISIF

■ Zrušení:

- **rozhodnutím soudu** - likvidátora jmenuje na návrh ČNB soud
- **rozhodnutím příslušného orgánu investiční společnosti**
- **uplynutím doby**, na kterou byla založena
 - příslušný orgán investiční společnosti rozhodne o podání žádosti o jmenování likvidátora ČNB bez zbytečného odkladu po rozhodnutí o zrušení s likvidací či nejpozději 2 měsíce před uplynutím doby, na kterou byla investiční společnost založena

Likvidátor investiční společnosti

■ Jmenování

- osoba způsobilá být členem statutárního orgánu (§ 189 NOZ) → plně svéprávná (§ 152 odst. 2 NOZ)
- dle § 350 ZISIF jmenuje ČNB, která není vázána osobou navrhovanou investiční společností v podané žádosti

■ Odměna

- **vyhláška ČNB č. 474/2013 Sb., o odměně likvidátora, nuceného správce a insolvenčního správce některých poskytovatelů služeb na kapitálovém trhu a o náhradě jejich hotových výdajů**

■ Hrazení nákladů likvidace a odměny

- primárně z majetku investiční společnosti, pokud nepostačuje, vyplatí je **stát**
- vyhláška č. 474/2013 Sb.

■ Povinnost likvidátora jednat **s odbornou péčí (x porušení je správní delikt/přestupek** → sankce: pokuta do 10 mil. Kč - podnikající FO, do 5 mil. Kč - FO)

Obchodník s cennými papíry

- **zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu**
- **právnícká osoba** (akciová společnost nebo společnost s ručením omezeným)
- **poskytuje investiční služby** na základě **povolení ČNB** k činnosti obchodníka s cennými papíry

Zrušení a likvidace, změna předmětu podnikání obchodníka s cennými papíry

- § 18 odst. 1 zákona o podnikání na kapitálovém trhu
- **rozhoduje valná hromada obchodníka s cennými papíry, který je akciovou společností, nebo společníci či valná hromada obchodníka s cennými papíry, který je společností s ručením omezeným**
- obchodník s cennými papíry je pak povinen tuto skutečnost neprodleně po rozhodnutí **oznámit ČNB**
- V souladu s § 18 odst. 2 zákona o podnikání na kapitálovém trhu **nesmí** ode dne vstupu obchodníka s cennými papíry do likvidace nebo ode dne změny jeho předmětu podnikání osoba, která vstoupila do likvidace nebo změnila předmět podnikání, **poskytovat investiční služby a není-li bankou, může pouze vydat majetek zákazníků a vypořádávat své pohledávky a závazky** vyplývající z poskytnutých investičních služeb
- do vypořádání těchto pohledávek a závazků se taková osoba **považuje za obchodníka s cennými papíry**

Likvidátor obchodníka s cennými papíry

■ Jmenování

- osoba způsobilá být členem statutárního orgánu (§ 189 NOZ) → plně svéprávná (§ 152 odst. 2 NOZ)
- **předchozí schválení osoby likvidátora ČNB** → jako vedoucí osoby obchodníka s cennými papíry.

■ Odměna

- určuje příslušný orgán obchodníka s cennými papíry (§ 195 NOZ)

■ Hrazení nákladů likvidace a odměny

- primárně z majetku likvidovaného obchodníka s cennými papíry, pro případ, že nepostačuje, právní předpisy další postup neupravují

Garanční fond obchodníků s cennými papíry

- § 128 a násl. ZoPKT → OCP
- **Garanční fond OCP** = právnická osoba zapsaná do OR, která zabezpečuje záruční systém, ze kterého se vyplácejí náhrady zákazníkům OCP, který není schopen plnit své závazky vůči svým zákazníkům
- **majetek zákazníka** = peněžní prostředky a investiční nástroje, které OCP převzal za účelem poskytnutí investiční služby, a peněžní prostředky a investiční nástroje získané za tyto hodnoty pro zákazníka

Garanční fond obchodníků s cennými papíry

- **ČNB bez zbytečného odkladu oznámí GF OCP**, že
 - OCP z důvodu své finanční situace není schopen plnit své závazky spočívající ve vydání majetku zákazníkům a není pravděpodobné, že je splní do 1 roku
 - soud vydal rozhodnutí o úpadku OCP
- **GF OCP po dohodě s ČNB neprodleně uveřejní oznámení se lhůtou pro přihlášení nároků** (ne kratší než 5 měs.)

Garanční fond obchodníků s cennými papíry

- **Náhrada z GF OCP** se poskytuje za majetek zákazníka, který mu nemohl být vydán z důvodů přímo souvisejících s finanční situací OCP
- sečtou se hodnoty všech složek majetku zákazníka (reálné hodnoty investičních nástrojů), odečte se hodnota závazků zákazníka vůči OCP → náhrada se poskytuje ve výši **90 % vypočtené částky, max. do výše 20 000 eur**
- náhrada musí být **vyplacena do 3 měs.** ode dne ověření přihlášeného nároku a vypočtení výše náhrady (ČNB může prodloužit o 3 měs.)
- právo na vyplacení náhrady se **promlčuje uplynutím 5 let** ode dne splatnosti pohledávky zákazníka na vyplacení náhrady z GF OCP
- GF OCP se stává **věřitelem OCP**